

K25U 0253

Reg. No. :

Name :

**Sixth Semester B.A. Degree (C.B.C.S.S. – O.B.E. – Regular/
Supplementary/Improvement) Examination, April 2025
(2019 to 2022 Admissions)
CORE COURSE IN SANSKRIT
6B14SKT : Sankhya and Yoga**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव समाधेयाः । देवनागरीलिपिरुपयोक्तव्या ।

- I. वाक्येन वाक्याभ्यां वा उत्तरं लिखत । (6×1=6)
- 1) सांख्यदर्शने अतीन्द्रियतत्त्वानां ज्ञानं केन प्रमाणेन भवति ?
 - 2) आसुरिः कस्मै सांख्यज्ञानं प्रददौ ?
 - 3) संसरति बध्यते मुच्यते च-का ?
 - 4) योगशास्त्रानुसारं ईश्वरस्य लक्षणं लिखत ।
 - 5) हेयहेतुः कः ?
 - 6) तत्त्ववैशारदी केन विरचित ?
- II. a) त्रयाणां लघुटिप्पणीर्लिखत । (3×2=6)
- 7) इन्द्रियाणां नानात्वं कथं सम्भवति ?
 - 8) सांख्यकारिकायाः परिचयं कुरुत ।
 - 9) सतामर्थानाम् अनुपलब्धिः कथं भवति ?
 - 10) पुरुषविमोक्षनिमित्तं प्रधानस्य प्रवृत्तिः कीदृशी भवति ?
- b) त्रयाणां लघुटिप्पणीर्लिखत । (3×2=6)
- 11) पतञ्जलिः ।
 - 12) प्रत्याहारः ।
 - 13) विक्षेपसहभुवः ।
 - 14) ईश्वरप्रणिधानम् ।

P.T.O.

K25U 0253

- III. a) द्वयोः लघुपन्यासं रचयत । (2×3=6)
- 15) 'त्रिविधमनुमानमाख्यातम्' ।
 - 16) अन्तःकरणवृत्तयः ।
 - 17) भौतिकः सर्गः ।
- b) द्वयोः लघुपन्यासं रचयत । (2×3=6)
- 18) निर्बीजसमाधिः ।
 - 19) क्लेशाः ।
 - 20) अविद्यास्वरूपं योगशास्त्रदिशा लिखत ।
- IV. द्वे उपन्यस्यत । (2×5=10)
- 21) सांख्यमतानुसारेण व्यक्ताव्यक्तयोः साधर्म्यवैधर्म्यमुक्त्वा तस्मात् पुरुषवैधर्म्यं निरूपयत ।
अथवा
'ऐकान्तिकमात्यन्तिकमुभयं कैवल्यमाप्नोति' सांख्यकारिकानुसारं निरूपयत ।
 - 22) 'वृत्तयः पञ्चतय्यः क्लिष्टाक्लिष्टाः' योगसूत्रानुसारं व्याख्यात ।
अथवा
'योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः' योगसूत्रानुसारं विशदयत ।